

Soekarno komt naar voren

De bedoeling van de AAA-beweging was geweest, zo had Maeda's medewerker Mijosji het uitgedrukt, 'aan het volk op Java een organisatie te schenken die het mogelijk zou maken, hen tot medewerking te bewegen en bij te dragen tot' (wij cursiveren) '*een van boven af opgelegde unificatie*.' Inderdaad, die unificatie was het welke het Japanse militaire bestuur op Java tot stand wilde brengen, precies zoals zij van het begin van de jaren '30 af in Japan zelf was bevorderd en in '40 vorm had gekregen, o.m. doordat toen alle politieke partijen waren opgegaan in de *Taisei Jokesankai*, het Verbond ter ondersteuning van het keizerlijk bewind. In Japan was die unificatie bevorderd door het feit dat er, de resten van de oorspronkelijke bewoners der Japanse eilanden, de Ainoe's, uitgezonderd, slechts één volk woonde, maar in verscheidene landen in de *Nanjo* lagen de verhoudingen anders: er woonden verschillende volkeren of volksgroepen die elk een eigen taal spraken en tussen welke in de loop van de geschiedenis tal van tegenstellingen waren ontstaan. Java kende het onderscheid tussen Soendanezen, Javanen en Madoerezen. Zij waren bijna allen Islamieten (op Java waren evenwel ca. zestigduizend inheems en tot het Christendom bekeerd) maar dat waren zij niet allen met dezelfde intensiteit. Bij velen speelde de Islam geen overheersende rol in hun gedachten- en gevoelsleven, anderen daarentegen meenden dat de gehele staat op Islamietische grondslag moest worden opgebouwd. Die overtuigd-Islamieten hadden in '37 de Hoge Islamietische Raad van Indonesië, de *Madjilisoel Islamil a'laa Indonesia*, oftewel de *Miai*, gevormd maar dat had niet betekend dat een tegenstelling als tussen de in '12 opgerichte modernistische *Mohammadijah* en de in '26 opgerichte contra-organisatie, de traditionalistische *Nahdat' al Oelama* ('Opgang der Godgeleerden'), verdwenen was.

Dan waren er op Java de over het algemeen streng-Islamietische Arabieren, een kleine minderheid, die wellicht een dertigduizend zielen telde, en, niet te vergeten, de Chinezen, een veel grotere groep, die ruim vierhonderdduizend Indische en tweehonderdduizend 'recente' Chinezen omvatte en van wie vooral de Indische Chinezen, die een apart soort Maleis spraken, een belangrijke rol speelden in het economisch leven;